

“ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครู

๗
ต้นแบบ”

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

“หลากหลายวิธีสอนภาษาไทย”

โดย ครูประคอง กองเงิน, ครูต้นแบบ ปี 2542

วิชา ภาษาไทย

ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรื

371.102 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ส 691 ร “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ การสอนแบบ “หลากหลายวิธีสอนภาษาไทย”
โดย ครูประคอง กองเงิน, กรุงเทพฯ : 2545.
51 หน้า
ISBN 974-241-533-1
1. ปฏิรูปการเรียนรู้ 2. ประคอง กองเงิน 3. ชื่อเรื่อง

“ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้
เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ “หลากหลายวิธีสอนภาษาไทย”

โดย ครูประคอง กองเงิน

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 145 /2545

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2545

จำนวน 2,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

โทรศัพท์ 0-2668-7123

เว็บไซต์ <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์ บริษัท ดับบลิว เจ.พีร็อพเพอตี จำกัด

199/19 ถ.วิภาวดีรังสิต พญาไท กทม.

โทร. 0-2616-3400-5

...เมื่อจะทำจะพูดหรือจะคิด ย่อมพยายามทำให้ดี พูดให้ดี
คิดให้ดีเสมอ ทำให้ดี หมายถึงทำด้วยความตั้งใจและจริงใจ ให้เป็น
การสร้างสรรค์แท้ ไม่ว่าจะการเล็กการใหญ่ ก็พยายามทำอย่างดีที่สุด
เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและประโยชน์ของการทำนั้น โดยครบถ้วน
ไม่ทำโดยเพทุบาย หรือมีเจตนาไม่บริสุทธิ์แอบแฝง การพูดให้ดี
หมายถึงการกล่าววาจาชอบให้เกิดประโยชน์ เช่น กล่าวในสิ่งที่จะ
ก่อให้เกิดความรู้ ความฉลาด ความเจริญ ความดี ความสามัคคี
ปรองดอง ไม่กล่าวในสิ่งที่ไม่รู้จริง ที่ก่อให้เกิดความสับสน หรือ
ทำลายความดีงาม ความเจริญมั่นคง การคิดให้ดีนั้น หมายถึงการ
คิดด้วยความมีสติตั้งมั่น เป็นกลาง ไม่ถูกเหนี่ยวนำด้วยอคติ หาก
อาศัยความถูกต้องด้วยหลักวิชา เหตุผลความเป็นจริง และศีลธรรม
จริยธรรม เป็นพื้นฐานเครื่องวินิจฉัย เพื่อให้ความคิดนั้นปราศจาก
พิษภัย เป็นคุณเป็นประโยชน์แท้จริง...

พระบรมราชาบาท ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
12 กรกฎาคม 2533

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูต้นแบบได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน รวมทั้งพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เอกสาร “ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” นี้ เป็นเอกสารที่ครูต้นแบบ ปี 2541 และปี 2542 ได้ส่งผลการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของตน ที่กลั่นกรองจากประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นแนวทาง และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นความสำคัญและมีความภูมิใจที่ได้เสนอผลงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของครูต้นแบบ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างแก่ครูในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี และเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษาของชาติสืบไป

ร.ร. —
,

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ	1
การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4
การสอนแบบ : หลากหลายวิธีสอนภาษาไทย.....	4
วิธีสอน	5
ตัวอย่าง แผนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน...D	
ตัวอย่าง กรอบแบบฝึกหัด	24
ตัวอย่าง ใบงาน	28
ภารกิจครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน	29
จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง	34
แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542	37
คณะผู้ดำเนินการ	40

“ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครู
ต้นแบบ”

กรมการศึกษานานาชาติ
การสอบแบบ

การสอบแบบ

“หลากหลายวิธีสอนภาษาไทย”

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ

ครูประคอง กองเงิน เกิดเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2503 อายุ 41 ปี สมรสกับ นางไพโรพรรณ กองเงิน มีบุตรและธิดา 2 คน ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 12 หมู่ 3 ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น 40180 เริ่มรับราชการเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2522 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 7 โรงเรียนชนบทศึกษา อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น จบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วิชาเอก ภาษาไทย

ประสบการณ์ในอดีต เริ่มรับราชการเมื่อปี 2522 จนถึงปัจจุบัน รวมรับราชการมาแล้ว 23 ปี โรงเรียนที่เคยสอน ได้แก่ โรงเรียน บ้านนาเมืองไทย อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โรงเรียนบ้านหนองเต่า ตำบลโนนพะยอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนบ้านโนนพะยอม ตำบลโนนพะยอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนหนองสองห้อง วิทยา ตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

จากการทุ่มเทและเสียสละ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ จนได้รับรางวัลเกียรติยศ ได้แก่

1. ครูผู้ปฏิบัติงานมีผลงานดีเด่น ครูสภา จังหวัดขอนแก่น ปี 2543
2. รางวัลพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติ ครูต้นแบบ ปี 2542 จาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3. ครูแกนนำ กรมสามัญศึกษา ปี 2543
4. โล่เชิดชูเกียรติ ครูภาษาไทยดีเด่น ของครูสภา ปี 2541
5. เกียรติบัตร ครูภาษาไทยดีเด่น ของจังหวัดขอนแก่น ปี 2541
6. เกียรติบัตร ผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการผลิตสื่อ ทำ

- คุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ครูสภา ปี 2540 รางวัลที่ 2 ระดับประเทศ
7. รางวัลยอดเยี่ยม สื่อชุดการสอน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น กลุ่มที่ 1 ปี 2539
 8. รางวัลยอดเยี่ยม สื่อบทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น กลุ่มที่ 1 ปี 2538
 9. รางวัลดีเด่น สื่อเอกสารประกอบการสอน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น กลุ่มที่ 1 ปี 2539
 10. ครูแม่แบบ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา
9 ปี 2540
 11. รางวัลสร้างสรรค์สื่อศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น กลุ่มที่ 1 ปี 2539
 12. ครูผู้มีผลงานดีเด่น ครูสภา จังหวัดขอนแก่น ปี 2540
 13. ครูผู้ปฏิบัติการสอนดีเด่น ผลงานดีเด่น ครูสภา อำเภอชนบท
ปี 2538 - 2540
 14. โล่บุคลากรดีเด่น จากโรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปี
2539
 15. วิทยากรดีเด่น การเผยแพร่ผลงาน โรงเรียนชนบทศึกษา จังหวัด
ขอนแก่น ปี 2539
 16. ข้าราชการครูดีเด่น ด้านช่วยเหลือชุมชน โรงเรียนชนบทศึกษา
จังหวัดขอนแก่น ปี 2539
 17. รางวัลดีเด่น การผลิตสื่อการสอน จากหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ปี 2538
 18. รางวัลดีเด่น สื่อประเภทบทเรียนสำเร็จรูป จากกลุ่มโรงเรียน
ชนบทศึกษา จังหวัดขอนแก่น กลุ่มที่ 1 ปี 2537

การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

การสอนแบบ : หลากหลายวิธีสอนภาษาไทย

ภาษาไทย มีความสำคัญมาก ผู้เรียนจำนวนมากไม่น้อยที่เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย โดยเฉพาะวิชาหลักภาษาไทย ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนอาจมีการจัดกิจกรรมที่ไม่สนองความต้องการของนักเรียน หรือจัดกิจกรรมไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และผู้สอนขาดหลักการวิธีสอนที่เหมาะสม

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในแต่ละครั้ง ครูควรสอนให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในแต่ละเรื่องนั้นๆ ด้วยการนำไปใช้ให้ถูกต้อง อีกทั้งปลูกจิตสำนึกที่จะช่วยกันธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษาของชาติไว้ และเกิดความภาคภูมิใจในภาษาไทย ซึ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกดังกล่าวได้นั้น ขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครู ที่จะพยายามปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และธรรมชาติวิชาของผู้เรียน ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ที่ผู้สอนต้องเตรียมไว้อย่างสม่ำเสมอ

วิธีการสอน

มีแนวความคิดที่ว่า “**ไม่มีการสอนใดที่ดีที่สุด และเหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน**” ได้ในช่วงเวลาเดียวกัน “**หากแต่ครูต้องมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มหนึ่ง หรือผู้เรียนแต่ละคน**” เพราะผู้เรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน ด้วยสาเหตุ คือ

- มีพันธุกรรมที่ต่างกัน
- มีเวลาเกิดแตกต่างกัน
- มีการให้อาหารที่ต่างกัน
- มีการอบรมพื้นฐานที่ต่างกัน
- มีสิ่งแวดล้อมหลายประการที่ต่างกัน

วิธีการสอนภาษาไทยแบบหลากหลาย ประกอบด้วย

1. สร้างศรัทธา
2. พาสนุก
3. ปลุกคุณธรรม
4. นำกระบวนการ
5. สร้างผลงาน
6. ประสานประเมินผล

1. สร้างศรัทธา

ก่อนสอนวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนควรพูด หรือสร้างแรงงใจให้นักเรียนเกิดความศรัทธา หรือตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า คือให้เกิดความนันทะ คือความรัก ความพอใจในตัวครูผู้สอนหรือวิชาที่เรียน

เพราะความรักความพอใจเป็นพื้นฐานทุกอย่างในการเรียนการสอนหรือการทำงาน จะทำให้ผู้เรียนตระหนักมองเห็นประโยชน์ในการเรียนวิชาภาษาไทยต่อไป

การสร้างศรัทธา ครูผู้สอนอาจจะเริ่มโดยการแนะนำว่าทุกคนจะเกิดการเรียนรู้ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขได้ ต้องเป็นคนมีความรู้คู่คุณธรรม และต้องอาศัยภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารในการแสวงหาความรู้ ประโยชน์ของวิชาภาษาไทยจึงมีประโยชน์มากมาย ดังเช่นพระยาอุปทิศศิลปสารได้กล่าวไว้ว่า **“ภาษาใช่เป็นเครื่องมือใช่เป็นสื่อกลาง สร้างเสริมเอกลักษณ์ พัทธกิจเอกราช ประสาทวิทยา พัฒนาความคิด กอบกิจการงาน ประสานสามัคคี”**

2. พาสุนุก

การเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อ คือครูผู้สอนต้องพยายาม หาเกม หรือวิธีการเรียนอย่างสนุก ที่ทำท้ายความสามารถมาให้ผู้เรียนได้เล่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือนำเข้าสู่บทเรียน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะค้นคว้า เช่น

- เกมสี่ข่าว
- เกมทายอาการ
- การแข่งขันบทบาทสมมติตัวละคร
- การแสดงละครประกอบเรื่อง
- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องคำนาม
- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องคำสรรพนาม
- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องคำกริยา

- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องคำวิเศษณ์
- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องคำบุพบท
- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องคำสันธาน
- เกมกระดานอเนกประสงค์ เรื่องอุทาน
- การเล่านิทาน
- การเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
- การแข่งขันเล่นต่อคำศัพท์

3. ปลุกคุณธรรม

ในช่วงเวลาการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติกิจกรรม ครูผู้สอนได้สอดแทรกคุณลักษณะหรือคุณธรรมควบคู่กับความรู้ เช่น ใช้คุณลักษณะให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ สร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความรัก ความเมตตา และความมีวินัย และมีการประเมินพฤติกรรมควบคู่กับการเรียนรู้ มีการประเมินคุณลักษณะ โดยนักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันสรวทธา หรือตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าคือ ให้เกิดความนันทะ คือความรัก และความพอใจ

4. นำกระบวนการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้นำรูปแบบวิธีการสอนแบบต่างๆ มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบ และเพื่อให้เกิดเป็นนิสัยในการทำงาน และสามารถนำกระบวนการต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้ กระบวนการต่างๆ ที่ใช้ เช่น

- กระบวนการสร้างความตระหนัก

- กระบวนการกลุ่ม
- กระบวนการเรียนรู้ความเข้าใจ
- กระบวนการแก้ปัญหา
- กระบวนการปฏิบัติ
- ทักษะกระบวนการ

5. สร้างผลงาน

เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยแล้ว ครูผู้สอนอาจพิจารณาว่า บางเรื่องสมควรที่จะเพิ่มพูนให้เด็กเกิดทักษะให้มากขึ้นในเรื่องนั้น ครูผู้สอนอาจให้ผู้เรียนคิดสร้างผลงานออกมาในรูปแบบสื่อการสอนที่สามารถนำไปใช้และเป็นตัวอย่างแก่รุ่นน้องๆ ต่อไปได้ เช่น การรวบรวมคำศัพท์คำยาก สำนวนโวหาร คำคล้องจอง การรวบรวมคำศัพท์ที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน ออกมาเป็นรูปเล่มเป็นปทานุกรม การบันทึกอนุทิน หรือรวบรวมแนวคิดที่ได้จากเรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปแบบต่างๆ การสร้างเกมประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยร่วมกับครูผู้สอน

6. ประเมินประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นการประเมินพฤติกรรมและประเมินผลงานครูเป็นผู้ประเมิน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน เช่น ให้ประเมินตนเอง ให้เพื่อนประเมิน การประเมินบางเรื่องอาจจะประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หรือประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ นอกจากนั้นจะประเมินโดยเพิ่มสะสมงาน (Portfolio)

สิ่งที่ค่านึงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

1. ประเมินตามสภาพจริง โดยประเมินผลงานและกระบวนการ
2. ให้นักเรียนประเมินตนเอง หรือบางครั้งให้ประเมิน เพื่อเป็นการฝึกหัดสะท้อนความคิดกลับสู่ตน อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนางานพัฒนาความคิด
3. ประเมินคุณลักษณะ การสอนแต่ละครั้ง จะมีการสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมไว้ทุกครั้ง บางโอกาสครูผู้สอนได้เล่านิทานแทรกคติหรือธรรมของพุทธศาสนา เพื่อปลูกฝังคุณธรรมนำติดตัว บอกให้นักเรียนรับทราบเป็นข้อตกลงร่วมกัน ในการให้คะแนน เช่น ใฝ่รู้ สร้างสรรค์ ความสามัคคี มีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ โดยแจกแจงพฤติกรรมบ่งชี้ออกมาเป็นคะแนน

ตัวอย่าง

แผนการสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอน

เรื่อง คำกริยา	เวลาที่ใช้สอน 4 คาบ
รายวิชา ท 203 ภาษาไทย	จำนวน 2.0 หน่วยการเรียนรู้
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2	ครูผู้สอน ครูประคอง กองเงิน

1. สาระสำคัญ

คำกริยา คือ คำที่มีความหมายว่า กระทำ อาการ อยู่ในสภาพ แบ่งออกเป็น 4 ชนิด แต่ละชนิดมีหน้าที่และวิธีใช้แตกต่างกัน การนำคำกริยาไปผูกเป็นประโยคได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นการพัฒนาการใช้ภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนจึงควรศึกษาให้เข้าใจ และจะนำไปใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคำกริยา

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำกริยาได้

2.2.2 นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของคำกริยาได้

2.2.3 นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำกริยาแต่ละประเภทได้

2.2.4 นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำกริยาแต่ละประเภทได้

2.2.5 นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของคำกริยาได้

3. คุณลักษณะ

3.1 ใฝ่รู้ - สร้างสรรค์ พฤติกรรมบ่งชี้

3.1.1 กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน / กิจกรรม

3.1.2 จดบันทึกเรื่องราวผลการปฏิบัติงาน

3.2 สามัคคี พฤติกรรมบ่งชี้

3.2.1 ให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของส่วนรวมให้สำเร็จลุล่วง

3.2.2 ไม่พูด/ไม่ทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

3.3 วินัย พฤติกรรมบ่งชี้

3.3.1 ปฏิบัติตนตามกติกาของกลุ่ม

3.3.2 ควบคุมตนเองได้

3.3.3 ตรงต่อเวลา

3.4 ซื่อสัตย์ พฤติกรรมบ่งชี้

3.4.1 ไม่บิดเบือนข้อมูล ไม่พูดให้คนอื่นเข้าใจผิด

3.4.2 ไม่คดโกง

3.5 รับผิดชอบ พฤติกรรมบ่งชี้

3.5.1 ปฏิบัติตนตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4. เนื้อหา

4.1 ความหมาย ชนิด และหน้าที่ของคำกริยา

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

(กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการเรียนภาษา
กระบวนการแก้ปัญหา)

ตอนที่ 1 (กระบวนการสร้างความตระหนัก) เวลา 1 คาบ

1 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มแสดงอาการ และ
กลุ่มทายอาการ

2. นักเรียนเล่นเกม “ทายอาการและการแสดงของเพื่อน” โดย
กลุ่มแสดงอาการออกมาจับฉลาก แล้วนักเรียนคนนั้นแสดงอาการหรือ
แสดงการกระทำตามฉลากที่จับได้

3. นักเรียนอีกกลุ่มทายอาการของเพื่อน แล้วเขียนคำศัพท์ที่เพื่อน
ทายถูกต้องบนกระดาน โดยใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการแสดงอาการและ
ทายไม่เกินคำละ 1 นาที มี 20 คำ ดังนี้

1. กิน	11. เหนื่อย
2. พุด	12. ตาย
3. เดิน	13. เตะ
4. วิ่ง	14. ตี
5. นั่ง	15. ง่วงนอน
6. นอน	16. เปิดประตู
7. เขียนหนังสือ	17. เคาะโต๊ะ
8. อ่านหนังสือ	18. สระผม
9. ร้อน	19. ป่วย
10. หनाव	20. พายเรือ

4. นักเรียนและครูช่วยกันสรุป โดยการอภิปรายคำกริยา 20 คำ
บนกระดานตามหัวข้อ ดังนี้

- 4.1 คำกริยาจากข้อ 1 - 20
 - 4.2 ความหมายของคำกริยาแต่ละคำ
 - 4.3 แยกคำกริยาที่เป็นอาการ และแสดงการกระทำ
 - 4.4 ยกตัวอย่างประโยคประกอบคำกริยา
5. นักเรียนบันทึกสาระสำคัญลงในสมุด

(ครูสอดแทรกคุณลักษณะจากข้อ 3.1, 3.4 และ 3.5)

ตอนที่ 2 (กระบวนการเรียนภาษา) เวลา 2 คาบ

1 ครูและนักเรียนทบทวนความรู้เดิม โดยร่วมกันอภิปรายถึง
ประโยค ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องนำคำกริยามาใช้ใน
การแต่งประโยค ซึ่งนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้

2. ครูตั้งประเด็นคำถาม เพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
โดยครูใช้คำถามดังนี้ เพื่อนำไปสู่ความคิดรวบยอด

- 2.1 คำกริยาคืออะไร
- 2.2 คำกริยาแบ่งออกเป็นกี่ประเภท
- 2.3 นักเรียนบอกความหมายของคำกริยาแต่ละประเภท
- 2.4 นักเรียนยกตัวอย่างคำกริยาแต่ละประเภท
- 2.5 คำกริยาทำหน้าที่อะไรบ้าง

3. นักเรียนวางแผนหาคำตอบประเด็นคำถาม จากข้อ 2.1-2.5 โดย
การศึกษาคำแนะนำในการใช้สื่อบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำกริยา

(ครูสอดแทรกคุณลักษณะ จากข้อ 3.1 - 3.5)

4. นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยการศึกษาเรื่องคำกริยา จากบทเรียนสำเร็จรูปที่ครูแจกให้คนละ 1 เล่ม โดยปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติกิจกรรมในใบงาน ดังต่อไปนี้

- 4.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ
- 4.2 ศึกษาและตอบคำถามแต่ละกรอบจากกรอบที่ 1 - 21
- 4.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ
- 4.4 บันทึกหัวข้อเรื่องที่สงสัย หรือไม่เข้าใจในช่องบันทึกข้อสงสัย

5. เมื่อนักเรียนศึกษาและเขียนคำตอบในใบงานเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบดูคำตอบเปรียบเทียบกับคำตอบว่าถูกต้องหรือไม่ และประเมินค่าโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ถ้าทำถูกต้องกว่าร้อยละ 80 ให้กลับไปศึกษาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง แก้ไขหัวข้อกรอบที่ทำผิดหรือจดข้อมูลที่สงสัย แล้วนำไปงานส่งครู

6. ครูบันทึกคะแนนของนักเรียน และบันทึกหัวข้อที่นักเรียนสงสัยไม่เข้าใจเอาไว้ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

7. นักเรียนและครู ร่วมกันสรุปเรื่องคำกริยา เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และให้เกิดความคิดรวบยอด จากหัวข้อต่อไปนี้

- 7.1 ความหมายของคำกริยา
- 7.2 การจำแนกคำกริยาแต่ละประเภท
- 7.3 ความหมายคำกริยาแต่ละประเภท
- 7.4 ตัวอย่างคำกริยาแต่ละประเภท
- 7.5 หน้าที่ของคำกริยา

8. นักเรียนจดบันทึกข้อสังเกตจากเรื่องคำกริยา และสาระสำคัญ จากข้อ 7.1 - 7.5 ลงในสมุดของนักเรียน

ตอนที่ 3 (กระบวนการแก้ปัญหา)

เวลา 1 คาบ

1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 10-12 คน แล้วเลือก
ตั้งประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม

นักเรียนเข้ากลุ่ม เพื่อแข่งขันเล่นเกมกระดานอเนกประสงค์ ครู
แนะนำหรือให้ศึกษาวิธีเล่นเกมก่อนการแข่งขันจากคู่มือการเล่นเกม โดย
นักเรียนสังเกตแถบประโยคแม่เหล็กในกระดานอเนกประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1 ประตูบ้านเปิดแต่เข้าประตู (อ)
- 2 โปรดมาเร็ว ๆ หน่อย (น)
- 3 พ่อเปิดประตูบ้านแต่เข้าประตู (ส)
- 4 เขาทำกับพ่อของเขา (ว)
- 5 มาลีกำลังเขียนจดหมาย (น)
- 6 แมวนอนอยู่ใกล้เตาไฟ (อ)
- 7 นักเรียนไปโรงเรียน (อ)
- 8 แมวเห็นหนูบนถังน้ำ (ส)
- 9 นกกางเขนบินเหนือต้นไม้ (อ)
- 10 จงทำเลขข้อนี้ (น)
11. อย่าพูดเสียงดัง (น)
- 12 หนูกินข้าวในถัง (ส)
- 13 นกตายอยู่ใกล้กระถางต้นไม้ (อ)
- 14 คุณแม่ให้น้องไปตลาด (ส)
- 15 จงออกไปข้างนอกก่อน (น)
- 16 อย่าเข้าไปใกล้เธอ (น)
- 17 เขาเหมือนฉันที่ตรงไหน (ว)

18. อย่าเข้ามาใกล้ฉัน (น)
19. เขาคือผู้ผิด (ว)
20. ปัญหานี้ถูกแล้ว (อ)
21. คุณป่าได้กลับไปเชียงใหม่แล้ว (น)
22. คุณพ่อได้เงินมาก่อนหนึ่ง (ส)
23. เขาได้เป็นครูดีเด่น (ว)
24. มาลีกำลังขี่ม้าพยศ (น)
25. ฝนคงตก (อ)

2. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์คำกริยาที่พิมพ์ตัวหนาในแถบประโยคแม่เหล็กทั้ง 25 ประโยค ว่ากริยาที่พิมพ์ตัวหนาจัดอยู่ในกริยาประเภทใด จาก 4 ประเภทต่อไปนี้

- 2.1 อกรรมกริยา (อ)
- 2.2 สกรรมกริยา (ส)
- 2.3 วิภทรกริยา (ว)
- 2.4 กริยานุเคราะห์ (น)

3. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำแถบประโยคแม่เหล็กที่วิเคราะห์แล้ว แยกติดลงในช่องประเภทของคำกริยาในแผ่นกระดานอเนกประสงค์ และตรวจสอบความถูกต้อง

4. เลขานุการกลุ่ม บันทึกแผนปฏิบัติงานวิเคราะห์หาคำตอบลงในใบงานที่ครูได้จัดไว้ให้

5. นักเรียนและครู ร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติงานหาคำตอบแยกประเภทของคำกริยา จากประโยคแม่เหล็กในกระดานอเนกประสงค์ทั้ง

4 กลุ่ม พร้อมเฉลยคำตอบ และครูยกย่องชมเชยผลงานของนักเรียน
แต่ละกลุ่ม

6. นักเรียน บันทึกสรุปประเภทของคำกริยาทั้ง 4 ประเภท ลง
ในสมุดจดบันทึกของนักเรียน

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรฉลากแสดงทายอาการ
2. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำกริยา
3. ใบงานประกอบบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องคำกริยา
4. เกมกระดานอเนกประสงค์ 4 ชุด
5. ใบงานประกอบเกมกระดานอเนกประสงค์

7. การวัดผลและประเมิน

วัดผลจาก

1. แบบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน
2. ใบงานประกอบบทเรียนสำเร็จรูป

สังเกตพฤติกรรมจากคุณลักษณะ จากข้อ 3.1 - 3.5

3.1 ใฝ่รู้ - สร้างสรรค์

- 3.1.1 กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน / กิจกรรม
- 3.1.2 จดบันทึกเรื่องราวผลการปฏิบัติงาน

3.2 สามัคคี

- 3.2.1 ให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของส่วน

รวมให้สำเร็จลุล่วง

3.2.2 ไม่พูด / ไม่ทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความแตกแยกใน
หมู่คณะ

3.3 วินัย

3.3.1 ปฏิบัติตนตามกติกาของกลุ่ม

3.3.2 ควบคุมตนเองได้

3.3.3 ตรงต่อเวลา

3.4 ซื่อสัตย์

3.4.1 ไม่บิดเบือนข้อมูล ไม่พูดให้คนอื่นเข้าใจผิด

3.4.2 ไม่คดโกง

3.5 รับผิดชอบ

3.5.1 ปฏิบัติตนตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. การใช้บทเรียนสำเร็จรูป เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน ครูควร
แนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้สื่ออย่างเคร่งครัด และ
เน้นความใฝ่รู้ มีวินัย และมีความซื่อสัตย์ จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่าง
แท้จริง

2. สอดแทรกคุณลักษณะ ครูผู้สอนอาจอภิปรายชี้แนะคุณลักษณะ
หรือคุณธรรมประกอบ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมบ่งชี้ที่ชัดเจนในการปฏิบัติ
ตัวของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

3. การเข้ากลุ่มเล่นเกมกระดานอเนกประสงค์ ครูควรพิจารณา
ให้เด็กเรียนเก่งกับเรียนไม่เก่งคละกัน เพื่อจะได้ช่วยเหลือกัน

4. สื่อกระดานอเนกประสงค์ อาจจะใช้เป็นสื่อซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนกับนักเรียนที่เรียนช้าเป็นรายบุคคล ในคาบว่าง หรือใช้ เป็นสื่อเพื่อประเมินผลก็ได้
5. การวัดผล โดยการใช้ตารางสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะของ ผู้เรียน ครูผู้สอนควรประเมินเมื่อสอนในเรื่องนั้นๆ จบ และควรแจ้ง ผลประเมินให้นักเรียนแต่ละคนทราบจะได้ปรับปรุงพฤติกรรมตนเองให้ดีขึ้น
6. ครูให้นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ (คำกริยา) เป็นรูปเล่ม โดยการ เรียงลำดับตามพยัญชนะไทยจาก ก - ฮ ส่งครูผู้สอน

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

- 11 นักเรียนทั้ง 4 ห้องเรียน มีความเข้าใจ ใฝ่เรียนศึกษาหาความรู้ดีมากกว่าใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี เหมาะสม และสอดคล้องกับวิธีการเรียนของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการ เรียนรู้มาก
- 12 การเล่นเกมกระดานอเนกประสงค์ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความ เข้าใจมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการแก้ปัญหา
- 13 คะแนนบันทึกก่อนเรียน และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ชั้น	จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ย	
		ก่อนเรียน	หลังเรียน
ม. 2/2	32	2.68	8.65
ม. 2/4	39	2.86	8.82
ม. 2/6	40	3.34	9.42
ม. 2/8	37	2.94	9.86

14 คุณลักษณะของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูบันทึกคะแนนเป็นคะแนนจิตพิสัย

2. ปัญหา / อุปสรรค

2.1 มีนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก คือ ชั้น ม. 2/2, ม. 2/4 จำนวน 4 คน ทำให้เรียนช้ากว่าเพื่อน ๆ ในห้องเรียน

2.2 มีนักเรียนบางคนที่น่าคำไปแต่งประโยคผิด

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

3.1 ครูให้นักเรียนคนที่อ่านหนังสือไม่ออกมาเรียนซ่อมเสริม ในเวลาพักเที่ยง หรือเลิกเรียนวันละ 30-50 นาที จัดให้นักเรียนยืมสื่อบทเรียนสำเร็จรูปไปฝึกศึกษาค้นคว้าที่บ้าน โดยให้ผู้ปกครองกำกับดูแล

3.2 ครูสรุปการนำคำไปใช้ในการแต่งประโยค

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นายประคอง กองเงิน)

ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 7

คำชี้แจง : ผู้สังเกตพิจารณาคุณภาพพฤติกรรมของผู้เรียน
และเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ระดับคะแนน
ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับสูง
ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง
ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับต่ำ

ที่	ชื่อ - สกุล	ใฝ่รู้ สร้างสรรค์			สามัคคี			มีวินัย			ซื่อสัตย์			รับผิดชอบ			รวม คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

เกณฑ์การประเมิน **ประเมินโดย** ครู
 11-15 คะแนน = ดีมาก เพื่อน
 8-10 คะแนน = ปานกลาง ตนเอง
 1-7 คะแนน = ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(ครูประคอง กองเงิน)

ใบงานประกอบบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องคำกริยา

ประกอบแผนการสอนที่ 9

ตอนที่ 1 (กระบวนการเรียนภาษา)

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป โดยปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้สื่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องคำกริยา
2. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม โดยศึกษาตามกรอบที่กำหนดให้จากกรอบที่ 1 - กรอบที่ 21 และตอบคำถามลงในช่องที่กำหนด
3. ตรวจสอบคำตอบเฉลยในกรอบต่อไป ถ้าทำผิดให้กลับมาศึกษาอีกครั้งหนึ่งจนนักเรียนเข้าใจ
4. ถ้ายังไม่เข้าใจให้นักเรียนบันทึกข้อความที่สงสัยเอาไว้ถามครู
5. ให้นักเรียนบันทึกคะแนนที่ได้ไว้ เพื่อเปรียบเทียบ และนำไปพัฒนาการเรียนการสอนของครู

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

แบบทดสอบ

1. ก. ข. ค. ง.
2. ก. ข. ค. ง.
3. ก. ข. ค. ง.

แบบทดสอบ

1. ก. ข. ค. ง.
2. ก. ข. ค. ง.
3. ก. ข. ค. ง.

แบบทดสอบ

4. ก. ข. ค. ง.
5. ก. ข. ค. ง.
6. ก. ข. ค. ง.
7. ก. ข. ค. ง.
8. ก. ข. ค. ง.
9. ก. ข. ค. ง.
10. ก. ข. ค. ง.

แบบทดสอบ

4. ก. ข. ค. ง.
5. ก. ข. ค. ง.
6. ก. ข. ค. ง.
7. ก. ข. ค. ง.
8. ก. ข. ค. ง.
9. ก. ข. ค. ง.
10. ก. ข. ค. ง.

กรอบที่ 1 คำกริยาหมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 2 คำกริยาแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 3 คำกริยาอะไร ? ที่ไม่ต้องการกรรม (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 4 อกรรมกริยา คืออะไร? (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 5 ให้นักเรียนแต่งประโยค โดยใช้คำกริยาไม่มีกรรม โดยให้สัมพันธ์กับบริบทของภาพมา 2 ประโยค (1 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 6 ให้นักเรียนยกตัวอย่าง คำอกรรมกริยา บางคำที่มาจากคำ
วิเศษณ์มาสัก 1 คำ พร้อมแต่งประโยค 1 ประโยค (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 7 จงบอกความหมายของสหกรรมกริยา (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 8 ให้นักเรียนยกตัวอย่าง สกรรมกริยา มา 2 คำ พร้อมกับ
แต่งประโยคมา 2 ประโยค (1 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 9 จงยกตัวอย่าง คำที่เป็นทั้งอกรรมกริยาและสหกรรมกริยา
พร้อมแต่งประโยคมา 2 ประโยค (1 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 10 วิเคราะห์กริยา หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 11 ให้นักเรียนยกตัวอย่าง คำวิเคราะห์กริยา 1 คำ พร้อมแต่ง
ประโยคประกอบ (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 12 จากคำวิเคราะห์กริยา 10 คำ ให้นักเรียนสร้างประโยคมา
10 ประโยค (10 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 13 จงบอกความหมายของกริยานุเคราะห์ มาพอเข้าใจ
(1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 14 ให้นักเรียนฝึกแต่งประโยค โดยใช้คำกริยานุเคราะห์เหล่านี้
เถอะ, หรอก, นะ, เคย (1 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 15 ให้นักเรียนยกตัวอย่าง คำกริยานุเคราะห์ ที่ทำหน้าที่กริยา
อื่นได้ โดยสร้างประโยคประกอบคำกริยา (1 คะแนน)

ตอบ.....

กรอบที่ 16 ให้ใส่อักษร ก-ง ลงหน้าข้อที่มีความสัมพันธ์กัน จากข้อ
1-22 (บางข้ออาจใส่ตัวอักษรได้มากกว่า 1 ตัวอักษรก็ได้
(22 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 17 ให้นักเรียนบอกกริยาแท้ จากประโยคที่กำหนดให้ (1 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 18. จงบอกคำกริยาที่ทำหน้า ที่ขยายนาม จากประโยค
(1 คะแนน)

ตอบ 1

2.

กรอบที่ 19 จงบอกคำกริยา ที่ทำหน้าที่ขยายกริยา จากประโยคที่กำหนดให้ (1 คะแนน)

ตอบ 1.....

2

กรอบที่ 20 ให้นักเรียนบอกคำกริยา ในประโยคที่กำหนดให้ (1 คะแนน)

ตอบ 1.....

2.

กรอบที่ 21 ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่เป็นกริยาสภาวะมา

ตอบ 1

2

กรอบที่ 22 ให้นักเรียนนำตัวอักษรจากตัวเลือก ก - จ ใส่ลงในข้อแบบฝึกหัด 1 - 10 ให้มีความสัมพันธ์กันกับคำที่ขีดเส้นใต้ในข้ออื่นๆ (10 คะแนน)

ตอบ 1

2.

คะแนนที่ได้

1. ทดสอบก่อนเรียน เต็ม 10 คะแนน	ทำได้.....คะแนน
2. ทดสอบหลังเรียน เต็ม 10 คะแนน	ทำได้.....คะแนน
3. คะแนนจากกรอบแบบฝึกหัด เต็ม 60 คะแนน	ทำได้.....คะแนน

บันทึกข้อความที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ

แบบทดสอบข้อที่ 1 2

3 4

แบบฝึกหัดกรอบที่ หน้า

..... หน้า

ผลการประเมินตนเอง

- 1 แบบทดสอบหลังเรียน ทำถูก.....ข้อ คิดเป็นร้อยละ.....
2. กรอบแบบฝึกหัด ทำถูก.....ข้อ คิดเป็นร้อยละ.....
ลงชื่อ.....
(.....)
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/.....
ลงชื่อ.....

(นายประคอง กองเงิน)

ผู้ประเมิน

ตัวอย่าง

ใบงานฝึกทักษะ
การใช้กระดาษขอเนกประสงค์

ประกอบแผนการสอนที่ 9

ตอนที่ 3 (กระบวนการแก้ปัญหา) เวลา 40 นาที

คำชี้แจง

1. สมาชิกในกลุ่มศึกษาวิธีการเล่นเกมก่อนการแข่งขัน จากคู่มือ
การเล่นเกม
2. สมาชิกในกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหา
3. เลขานุการกลุ่ม บันทึกคำตอบลงในใบงาน
4. ตรวจสอบความถูกต้อง นำใบงานส่งครูผู้สอน

1..... 2.....

2..... 3.....

4.....

รวมคะแนนที่ได้ =คะแนน

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1..... (ประธาน)

2.....(รองประธาน)

3.....(เลขานุการ)

4.....

5.....

ภารกิจของครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูป การเรียนรู้ของผู้เรียน

หลังจากได้รับคัดเลือกเป็นครูต้นแบบ ก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บังคับบัญชา ระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ในเรื่องต่างๆ รวมทั้งในการประชาสัมพันธ์ถึงการดำเนินงานของครูต้นแบบ จึงทำให้มีผู้สนใจมาสมัครเป็นครูเครือข่ายมากมาย ต่อจากนั้นได้ดำเนินการเสนอ โครงการ “พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” แล้วนำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เป็นลำดับ และได้ดำเนินการตามโครงการฯ ที่กำหนด

ขั้นตอนการพัฒนาครูเครือข่าย มีดังนี้

1. การสร้างศรัทธา

เริ่มจากการสร้างความสัมพันธ์ และปลูกฝังศรัทธาให้เกิดขึ้นระหว่างครูต้นแบบ และครูเครือข่าย โดยได้ดำเนินการดังนี้

- **สร้างความคุ้นเคย** ความเป็นกันเอง ปฏิบัติตนฉันท์มิตรฉันท์พี่น้อง เป็นที่ปรึกษา และให้แนวคิดต่างๆ อย่างเปิดเผย

- **เป็นผู้ให้ที่ดี** โดยให้คำแนะนำให้แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การผลิตสื่อการเรียนการสอน และทุกเรื่องที่ครูเครือข่ายต้องการ
- **พูดจริง ทำจริง** แสดงให้ครูเครือข่ายเห็นจริงในการปฏิบัติงาน

2. การปฏิบัติจริง

การสาธิตรูปแบบการสอนให้เป็นที่ประจักษ์ โดยได้นำเสนอรูปแบบการสอน และครูเครือข่ายศึกษาเอกสาร รูปแบบวิธีการสอน ที่ได้จัดทำขึ้น และร่วมกันอภิปรายสรุปเป็นแนวคิด จากนั้น ทำการสอนให้เห็นจริงตามที่ครูเครือข่ายต้องการให้สอนในเนื้อหาใด กระบวนการใด แล้วนำมาร่วมกันอภิปรายสรุป เป็นแนวปฏิบัติที่ครูเครือข่ายจะนำไปปฏิบัติจริง ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น จัดทำแบบฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์สถานการณ์ศึกษาภาษาไทย แบบฝึกภาษาไทยสร้างสรรค์ ฯลฯ

3. การร่วมคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ครูต้นแบบและครูเครือข่าย ร่วมกันระดมความคิด ความต้องการ และแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง และร่วมกันวางแผน การแก้ปัญหา ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ และการวัดและประเมินผล

4. การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติ

ครูต้นแบบและครูเครือข่ายร่วมกันคิดกิจกรรมการนิเทศ การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของครูเครือข่ายแต่ละคน

วิธีการดำเนินกิจกรรม มีดังนี้

1. ทุกคนร่วมกันในการวางแผนกำหนดวิธีการดำเนิน กิจกรรม โดยการประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน และปฏิบัติตามกิจกรรมตามมติของที่ประชุม

2. กำหนดตารางเยี่ยมชั้นเรียนของครูเครือข่ายแต่ละคน เมื่อเยี่ยมชั้นเรียนแต่ละครั้ง ได้ร่วมประชุมเสนอแนะ สรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

3. ในการเยี่ยมชั้นเรียน ครูเครือข่ายต้องสาธิตการสอนให้ครูต้นแบบและครูเครือข่ายเห็น เพื่อช่วยกันค้นหาข้อบกพร่อง พร้อมเสนอแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีการแสดงผลงานของครูเครือข่ายแต่ละคนด้วย

4. ครูเครือข่ายจัดทำเอกสารความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เฝ้าผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการพบปะกันแต่ละครั้ง

5. การให้คำปรึกษา แนะนำ ปรึกษาได้ตลอดเวลา ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

6. จัดนิทรรศการแสดงผลงานครูต้นแบบและครูเครือข่ายจัดนิทรรศการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้ศึกษาเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการแสดงผลงานให้บุคคลทั่วไป

5. การประเมินผล ครูต้นแบบและครูเครือข่ายร่วมกันกำหนดเกณฑ์และประเมินตนเองประเมินร่วมกัน ดังนี้

51 การสังเกตการเยี่ยมชั้นเรียน โดยจัดทำแบบบันทึก การ

สังเกตตามรายการ ทำการสังเกตบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน วิธีการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ความตั้งใจ ความมุ่งมั่น และไฝหาความรู้ของผู้เรียน

5.2 การจัดทำแฟ้มสะสมงานของครูเครือข่าย

5.3 การเขียนรายงานการปฏิบัติงานตามโครงการกัลยาณมิตร
นิเทศ เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

จากครูต้นแบบขยายสู่ เพื่อนครูเครือข่าย อย่างไม่หยุดยั้ง

การเป็นครูต้นแบบนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้นเป็นสิ่งสำคัญ

1. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรม ศึกษา และ ดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จาก เอกสารและตำรา จากหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถนำความรู้ความสามารถนี้ ไปช่วยพัฒนาเพื่อนครูทั่วไปได้อย่างดี

2. ร่วมกิจกรรมพัฒนาเพื่อนครู

- เป็นวิทยากรในการอบรมครู ประชุมปฏิบัติการ ทั้งภายใน โรงเรียนในอำเภอ จังหวัด และต่างจังหวัด เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิด และวิธีการนำการปฏิบัติการเรียนรู้ของครู

- เป็นที่ปรึกษาแก่เพื่อนครู ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยให้คำแนะนำ ชี้แนะ สาธิตการสอน เสนอแนวคิด โดยมีคณะครูมาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก
- ร่วมสัมมนาทางวิชาการกับหน่วยงานต่างๆ อาทิ เช่น กรมวิชาการ สถาบันราชภัฏ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน
- เสนอผลงานทางวิชาการ ในงานมหกรรมการศึกษา 2000 และงานนิทรรศการทางการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อเพื่อนครู ในการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน
- ร่วมเป็นคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผน การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ทั้งระดับอำเภอและจังหวัด
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูนี้ ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นอย่างดี

แนะนำครูต้นแบบ
ปี 2542

แนะนำครูต้นแบบ ปี 2542

ชื่อ/นามสกุล	นายประคอง กองเงิน
ตำแหน่ง	อาจารย์ 3 ระดับ 7
สถานที่ทำงาน/สังกัด	
ชื่อสถานที่	โรงเรียนชนบทศึกษา
สังกัด	กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40180
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 12 หมู่ที่ 3 ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40180
โทรศัพท์	ที่ทำงาน 0-4328-6207-8

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา	ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดร.นงราม เศรษฐพานิช ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา นางสาวมยุรี จารุปาณ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
นักวิจัย	นายประคอง กองเงิน ครูต้นแบบ ปี 2542 วิชา ภาษาไทย ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น
ผู้พิจารณารายงาน	ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญชื้อ
ผู้ดำเนินการโครงการ	นางสาวสมรชนิกร อ่องเอิบ นางสาวภักธิดา พันธุ์มเสน นางฟ้ามูย เรืองเลิศบุญ นางสาวอุษา คงสาย
ผู้จัดทำ บรรณาธิการ	ผู้เรียบเรียง และจัดพิมพ์ต้นฉบับ นางฟ้ามูย เรืองเลิศบุญ
ผู้ประสาน	นายสมยศ พันธุ์โอพารกุล
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) สำนักนายกรัฐมนตรี

การสอนภาษาไทย

สอนให้ตระหนักถึงความสำคัญ
นำไปใช้ให้ถูกต้อง
ปลูกจิตสำนึกให้ช่วยกันชำระรักษา
อนุรักษ์วัฒนธรรมภาษาของชาติ
เกิดความภาคภูมิใจในภาษาไทย
ประคอง กองเงิน

